

Tiếp Theo Bản Tường Trình Về Công Pháp Quốc Tế

BÌNH GIẢI VỚI ÔNG TẬP CẬN BÌNH VỀ TRUNG QUỐC SỬ LIÊN QUAN ĐẾN HOÀNG SA TRƯỜNG SA

Luật Sư NGUYỄN HỮU THỐNG

Theo cuốn Lịch Sử Trung Quốc Thời Trung Cổ do Hàn Lâm Viện Trung Quốc xuất bản tại Đài Bắc năm 1978, trong bài “Nghiên Cứu về Lịch Sử và Địa Lý” học giả Hsieh Chiao-Min nhận định về *cuộc Thám Hiểm của Trung Hoa tại Đại Dương* như sau: “Suốt chiều dài lịch sử, về sự phát triển văn hóa và khoa học, dân tộc Trung Hoa không tha thiết đến đại dương. Thán hoặc nhà cầm quyền Trung Quốc cũng gửi những đoàn thám hiểm đại dương đến Nhật Bản trong các thế kỷ thứ 3 và thứ 2 Trước Công Nguyên, cũng như tại Đông Nam Á, Ấn Độ và Phi Châu trong thế kỷ 15. Điểm rõ nét nhất là tại Thái Bình Dương có rất ít, nếu không nói là không có, những vụ xâm nhập quy mô của Trung Quốc” suốt chiều dài lịch sử (từ nhà Tần thế kỷ thứ 3 Trước C. N. đến nhà Thanh từ thế kỷ 17 đến thế kỷ 20). Chiao-Min Hsieh. *Chinese History Middle Ages: China Academy, Taipei, 1978, p. 287*).

Dưới đời nhà Tần, cuốn Tần Chí tường thuật rằng năm 211 Trước C.N. Tần Thủy Hoàng sai một phái bộ gồm hàng ngàn đồng nam đồng nữ (traoi gái tân) đi kiếm những dược phẩm có tác dụng đem lại trường sinh bất tử cho nhà vua tại đảo Đại Châu Bất Tử trong Đông Trung Quốc Hải. Mặc dầu vậy, Tần Thủy Hoàng không bất tử mà đã chết một năm sau đó. Và chế độ quân phiệt nhà Tần đã cáo chung sau 15 năm thống trị (221-206 Trước C.N).

Trong thời Đế Quốc Thứ Nhất đời Tần Hán (First Empire), những cuộc thám hiểm đại dương tại Đông Trung Quốc Hải và Biển Nhật Bản không phải để chinh phục vùng Biển Nam Hoa nơi tọa lạc các quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa.

Đặc biệt trong thế kỷ 15, từ đời Minh Thành Tổ (Vĩnh Lạc), Đô Đốc Thái Giám Trịnh Hòa đã 7 lần thám hiểm Tây Dương (Ấn Độ Dương). Và trong 28 năm, từ 1405 đến 1433, đã viếng thăm 37 quốc gia duyên hải đến Ba Tư, Biển Hồng Hải phía tây bắc, Đông Phi Châu phía cực tây và Đài Loan phía cực đông. **Những cuộc thám hiểm này chỉ đi ngang qua Biển Nam Hoa nhằm khai phá Ấn Độ Dương.** Lịch sử Trung Quốc cũng phê phán những cuộc thám hiểm đại dương đời nhà Minh vì đã làm kiệt quệ kinh tế đất nước. (The large exploring expeditions that were **to cross** the South

China Sea and **explore** the Indian Ocean were criticized by the court as poor to (an impoverishment of) the country. *Chiao-Min Hsieh*, Ibid, p. 290-291).

Những tài liệu lịch sử nêu trên đã được phổ biến tại Đại Hội Quốc Tế về Sử Địa Trung Quốc Kỳ I tại Đài Bắc năm 1968 và đã được đăng trong cuốn Lịch Sử Trung Quốc Thời Trung Cổ năm 1978.

Như vậy theo chính sử Trung Quốc suốt từ thế kỷ thứ 3 Trước C.N. đến thế kỷ 15, dưới 3 triều đại Tần Thủy Hoàng, Hán Vũ Đế và Minh Thành Tổ không có tài liệu nào cho biết có các lực lượng hải quân Trung Quốc đi tuần thám để hành sử và công bố chủ quyền tại Biển Đông Hải, Biển Nam Hoa hay Biển Đông Nam Á.

Đôi chiếu lịch sử Việt Nam và Trung Quốc, sử sách ghi chép rằng năm 214 Trước C.N., sau khi thống nhất Trung Hoa, Tần Thủy Hoàng sai Đồ Thư đem quân thôn tính các nước Bách Việt để chia thành 3 *quận*: *Nam Hải* (Quảng Đông), *Quế Lâm* (Quảng Tây) và *Tượng Quận* (Bắc và Trung Việt). (Nước Việt ta thời đó có nhiều voi: Bà Trưng, Bà Triệu cưỡi voi khởi nghĩa đánh nhà Hán, nhà Ngô; Trần Hưng Đạo phá quân Nguyên, Quang Trung đuổi quân Thanh cũng ngồi trên mình voi đánh giặc).

Tuy nhiên các dân tộc Bách Việt không chịu ách đô hộ tàn bạo của nhà Tần. Họ trốn vào rừng chiến đấu và giết được Đồ Thư.

Năm 207 Trước C. N. Triệu Đà đánh thắng An Dương Vương, rồi sát nhập Âu Lạc vào quận Nam Hải để thành lập một quốc gia độc lập đóng đô tại Phiên Ngung (Quảng Châu) lấy quốc hiệu là Nam Việt (207-111 Trước C.N.). Qua năm sau Lưu Bang cũng đánh thắng Hạng Vũ và thành lập nhà Hán.

Chữ “hải” trong quận Nam Hải không có nghĩa là biển mà là vùng *đất* xa xôi (hải biểu là vùng đất cực xa). Và quận Nam Hải là vùng đất phía cực Nam Trung Quốc (far-south). Từ nguyên thủy, **Biển Nam Hải** có tên là Trướng Hải là vùng biển của tỉnh Quảng Đông, cách huyện Hải Phong 50 dặm ta (lý) về phía nam (khoảng 25km).

Theo *Tân Từ Điển Thực Dụng Hán Anh* xuất bản tại Hồng Kông năm 1971 “*Biển Nam Hải là vùng biển ven bờ chạy từ Eo Biển Đài Loan tới Quảng Đông*” (The Southern Sea stretches from the Taiwan Strait to Kwantung. *A New Practical Chinese-English Dictionary*, Hongkong 1971, p. 121)

Theo *Từ Điển Từ Hải* xuất bản năm 1948 thì “*Biển Nam Hoa thuộc chủ quyền chung của 5 quốc gia là Trung Hoa, Pháp (Việt Nam), Anh (Mã Lai), Mỹ (Phi Luật Tân) và Nhật (Đài Loan)*. Do đó **Biển Nam Hải (Southern Sea) không phải là Biển Nam Hoa (South China Sea)**.

Sau này Trung Quốc lợi dụng danh xưng để *mạo nhận rằng Biển Nam Hải của tỉnh Quảng Đông chính là Biển Nam Hoa của Trung Quốc*.

Từ thế kỷ 15, các nhà thám hiểm đại dương và các nhà doanh thương Âu, Á như Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Hòa Lan, Anh, Pháp, Ả Rập khi vượt Đại Tây Dương *đến vùng biển tiếp giáp Ấn Độ*, muốn cho tiện họ gọi vùng biển này là Ấn Độ Dương. Và khi qua Eo Biển Mã Lai đến *vùng biển tiếp giáp Trung Hoa* họ cũng tiện thể gọi vùng biển này là Biển Nam Hoa (*ngoại nhân xưng Nam Trung Quốc Hải*).

Sự trùng điệp danh xưng này của các nhà địa lý Tây Phương chỉ là sự ghi nhận một tập quán về ngôn ngữ hàng hải. Như vậy tên Biển Nam Hoa cũng như Ấn Độ Dương không có tác dụng công nhận **chủ quyền** của Trung Hoa và Ấn Độ tại các vùng biển này. Nó chỉ ghi nhận **vị trí** của Ấn Độ Dương là vùng tiếp giáp Ấn Độ, cũng như Biển Nam Hoa là vùng tiếp giáp miền Nam Trung Hoa. Và lại, về diện tích, Biển Nam Hải (hay Biển Nam) chỉ rộng chừng 25km, trong khi Biển Nam Hoa chạy từ bờ biển Quảng Đông tới bờ biển Nam Dương và rộng tới 2000 km.

Trong những chuyến hải hành Trịnh Hòa chỉ dừng chân tại hải cảng Chaban (Trà Bàn hay Đồ Bàn) thủ phủ Chiêm Thành. Theo Giáo Sư John King Fairbank tại Đại Học Harvard, mục đích những chuyến công du này *không phải để cướp bóc hay thôn tính lãnh thổ* mà chỉ nhằm *thiết lập bang giao* với hàng chục quốc gia duyên hải tại Ấn Độ Dương.

(The Chinese expeditions were diplomatic not commercial, much less piratical or colonizing ventures. *John King Fairbank, China, a New History, Harvard University Press 1992, p. 138*).

Như vậy, theo chính sử Trung Quốc, *từ các đời Tần Hán, Tam Quốc, Lương Tấn, Nam Bắc Triều, Tùy Đường, Ngũ Đại, Tống Nguyên, Minh Thanh, sử sách không ghi chép việc hải quân Trung Quốc đi tuần thám Biển Đông Hải để chiếm hữu các quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa đồng thời công bố và hành sử chủ quyền tại các quần đảo này.*

Suốt chiều dài lịch sử Trung Quốc trong hơn 20 thế kỷ về đời các Đế Quốc Tần Hán, Tùy Đường, Tống Nguyên, Minh Thanh cũng như trong các thời Đại Phân Hóa như đời Lương Tấn, trở ngại chính yếu cho việc ổn định chính trị và phát triển kinh tế là hiểm họa Hung Nô.

Danh xưng Hung Nô tự nó đã hàm chứa ý nghĩa nhục mạ và phi báng, man di mọi rợ, đã man *hung* dữ chỉ đáng làm *nô* lệ cho Hán tộc.

Không phải bao giờ Hán binh cũng thắng thế. Vì các kỵ binh Hung Nô là những thiện xạ có tài bắn cung từ trên lưng ngựa huyết hãn mã (mồ hôi đỏ như máu).

Đời nhà **Hán** hiểm họa Hung Nô là mối lo gan ruột của Hán Vũ Đế 5 lần mang quân đi chinh chiến tại các mặt trận tây bắc. Các phong hỏa đài dọc theo Vạn Lý Trường Thành là những trại tiếp liên báo động tại quan ải:

*Gió lửa động sa mạc
Chiều rục mây Cam Tuyền
Vua Hán chống kiếm dầy
Lại vờ Lý Tướng Quân.
(Lý Bạch, Tái Hạ Khúc)*

Lý Tướng Quân ở đây là Lý Quảng, vị tướng lãnh nổi tiếng nhất trong Chiến Tranh Hung Hán. Nhưng không phải bao giờ ông cũng đem lại chiến thắng cho Hán Vũ Đế (140-87 Trước C.N.). Năm 119 Trước C. N. Lý Quảng ở tuổi lục tuần, vì trái quân lệnh đã thất trận và phải tự sát để khỏi bị xử trảm với nhục hình. Như vậy tướng quân họ Lý không đem lại vinh quang cho nhà Hán.

Năm 100 Trước C. N. Hán Vũ Đế sai sứ giả Tô Vũ qua Hung Nô để can thiệp vào chính sự một nước lân bang phía bắc. Cơ mưu bại lộ, Tô Vũ bị bắt giam và quản thúc trong 19 năm, phải chịu nhục đi chăn dê tại vùng sa mạc nóng cháy và miền núi tuyết giá băng.

Và năm 33 Trước C. N., Hán Nguyên Đế phải đem Chiêu Quân cống Hồ, dẫu rằng Vương Tường là một trong bốn đại mỹ nhân Trung Quốc, cùng với Tây Thi, Hằng Nga và Dương Quý Phi. Trong năm này Hán Nguyên Đế đã từ trần vài tháng sau khi Chiêu Quân xuất giá.

Đến đời **Nhà Tấn** (265-420) có loạn Nhung Địch từ phía tây bắc lũ lượt nổi lên chiếm giữ cả vùng Bắc Trường Giang để xưng vương, xưng đế tại 16 nước gọi là *loạn Ngũ Hồ*. Sau 50 năm trị vì tại miền tây bắc, nhà Tấn phải lui về phía đông nam để dựng nghiệp Đông Tấn tại Nam Kinh.

Kế tiếp là đời **Đế Quốc Tùy Đường**. Đây là thời thịnh trị cả về kinh doanh thương mại lẫn văn học nghệ thuật. Tuy nhiên trong giai đoạn thoái trào vào thế kỷ thứ 8 có *loạn An Lộc Sơn* với các binh sĩ Ngũ Hồ từ miền bắc xâm chiếm thủ đô Tràng An. Trên đường rút quân về Tây Thục, dưới áp lực của các tướng sĩ, Đường Minh Hoàng phải bức tử Dương Quý Phi tại Mã Ngôi.

Sau đời Đế Quốc Tùy Đường là **Đế Quốc Lương Tống** kéo dài hơn 300 năm từ thế kỷ thứ 10 tới thế kỷ 13 (960-1280). Qua thế kỷ 12 nhà Tống bị bao vây bởi Bắc Liêu (Mông Cổ) về phía bắc và Tây Hạ (Mãn Châu) về phía tây. Từ đầu thế kỷ 11 vua nhà Tống phải hàng năm triều cống Bắc Liêu 10 vạn lạng bạc và 20 vạn tấm lụa. Tới đầu thế kỷ 12 (năm 1127) nước Kim (Mãn Châu) lấn chiếm toàn cõi Bắc Trung Hoa khiến Vua Tống phải bỏ miền Bắc dời đô về Hàng Châu (Chiết Giang) gọi là Nam Tống. Đây là một thời đại suy vi với *sự phân hóa lãnh thổ, suy thoái kinh tế và thất bại quân*

sự (Nhà Tống bị Việt Nam đánh bại 3 lần trong những năm 981, 1075 và 1076).

Cũng vì vậy trong hai thế kỷ 13 và 14, Trung Quốc bị Hung Nô Mông Cổ thôn tính trong gần 90 năm (1280-1368). Đó là kỷ nguyên của Đế Quốc Đại Nguyên hay **Đế Quốc Nguyên Mông**.

Và để kết thúc giai đoạn lịch sử Trung Quốc thời Trung Cổ, trong ba thế kỷ từ 17 đến 20 (1644-1911) đời **Đế Quốc Đại Thanh**, Hung Nô Mãn Châu làm chủ Trung Quốc.

Để có cái nhìn khách quan trung thực, chúng ta hãy kiểm điểm khái quát những điều kiện kinh tế, xã hội, chính trị của các triều đại Trung Hoa từ đời nhà Tần đến đời nhà Thanh. Từ đó chúng ta có thể nhận định rằng Trung Quốc không có điều kiện khách quan và chủ quan để thôn tính Biển Đông Hải và giành giật chủ quyền các quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa.

Từ Đế Quốc Tần Hán đến Đế Quốc Đại Thanh

Năm 221 Trước C.N., **Nhà Tần** thống nhất đất nước, tập trung quyền lực trong chế độ độc tài quân phiệt, bãi bỏ chính sách phân chia ruộng đất (tinh điền) và chế độ tư tưởng phóng khoáng thời Bách Gia Chư Tử. Mặt khác huy động toàn dân vào việc xây đắp trường thành chống Hung Nô và xây dựng cung điện nguy nga như Cung A Phòng với những hy sinh khủng khiếp: *1 triệu viên đá xây thành là 1 triệu người dân hy sinh thân sống*. Lịch sử Trung Hoa kết án Tần Thủy Hoàng là một bạo chúa đã từ bỏ quan niệm hòa bình nhân ái của Khổng Mạnh *lấy dân làm trọng, và coi nhẹ chính quyền* (dân vi quý, quân vi khinh). Vì quá lao tâm lao lực, Tần Thủy Hoàng chỉ trị vì được 11 năm. Từ đó với những âm mưu tranh giành quyền lực, cà thái tử lẫn tể tướng đã phải hoặc tự sát, hoặc bị giết. Vua Tần Nhị Thế cũng bị một viên quan hoạn giết sau 4 năm trị vì. Dân 6 nước bị nhà Tần sát hại thời Chiến Quốc cùng những dân công khổ sai đã vùng đứng lên tiêu diệt chế độ nhà Tần năm 206 Trước C.N.

Lúc này tại miền Hoa Nam, hải quân Trung Quốc không lai vãng đến vùng Biển Đông Hải.

Kế nghiệp Nhà Tần là **Nhà Hán** kéo dài hơn 4 thế kỷ (từ 206 trước C. N. đến 220 Tây Lịch) trong đó có 14 năm Vương Mãng tiếm vị.

Trong cuộc Hán Sở tranh hùng, Hán Vương Lưu Bang thắng Sở Vương Hạng Vũ. Họ Lưu khởi nghiệp từ miền Hán Giang (một chi nhánh của Dương Tử Giang) đã trừ được nhà Tần, diệt được nhà Sở và thống nhất Trung Hoa lên ngôi lấy hiệu là Hán Cao Tổ (206-195 trước C. N).

Trước đó một năm, năm 207 Trước C. N., Triệu Đà cũng đã lên ngôi hiệu là Triệu Vũ Vương sau khi đánh thắng An Dương Vương và sát nhập Âu Lạc với quận Nam Hải để thành lập nước Nam Việt độc lập, đặt thủ đô tại Phiên Ngung (Quảng Châu).

Trong khi tại miền Bắc Hán Cao Tổ chỉ trị vì được 11 năm, thì tại miền Nam Triệu Vũ Vương đã chấn chỉnh và mở rộng bờ cõi trong suốt 70 năm (207-137 Trước C. N.). Năm 196 Trước C. N. Hán Cao Tổ sai Lục Giả sang phong tước cho Triệu Vũ Vương.

Sau khi Hán Cao Tổ mất bà Lữ Hậu lâm triều lộng hành không cho người Việt mua các đồ sắt, điền khí và trâu bò nái. Triệu Vũ Vương xưng là Nam Việt Hoàng Đế (Triệu Vũ Đế) rồi cử binh đánh bại quân nhà Hán tại Trường Sa (Hồ Nam). Sau khi Lữ Hậu mất Hán Văn Đế lại sai Lục Giả sang thương thuyết, yêu cầu Triệu Vũ Đế bỏ đế hiệu. Hán Văn Đế cam kết rằng: *“Tại miền Hồ Quảng, từ phía nam Ngũ Lĩnh và Động Đình Hồ, Triệu Vũ Vương được toàn quyền cai trị”*.

Đến năm 111 Trước C. N., khai thác mâu thuẫn giữa ba nước Mân Việt, Đông Việt và Nam Việt, Hán Vũ Đế đã thôn tính Nam Việt trái với lời cam kết của các tổ phụ và tiên vương Hán Cao Tổ và Hán Văn Đế.

Tuy nhiên, sau cái chết của Hán Vũ Đế (năm 87 Trước C.N.), Nhà Hán bắt đầu suy thoái. Trong đời Hán Nguyên Đế (48-33 Trước C.N.), quân Nhà Hán đã phải rút khỏi Châu Nhai và Đạm Nhĩ (đảo Hải Nam) cho đến cuối thế kỷ thứ 6 đời Lương, Tùy mới đặt lại nền cai trị. *Nếu nhà Hán đã bỏ đảo Hải Nam thì cũng không lý vấn đến các đảo Hoàng SA Trường SA tại Đông Hải.* (Hải Nam cách Hoàng Sa 150 hải lý hay 275 km)

Tiếp theo thời Đế Quốc Tần Hán là Thời Đại Phân Hóa Thứ Nhất (First Partition) với các đời Tam Quốc, Lương Tấn và Nam Bắc Triều.

Thời Đại Phân Hóa Thứ Nhất

Trong đời **Tam Quốc** (220-265), với thế chân vạc Ngụy, Thục, Ngô, không nước nào dám mạo hiểm và có thực lực đi thôn tính biển Đông Hải. Thời Hán mạt Tào Tháo mượn lệnh Hán Đế đem 10 vạn quân (phóng đại là 80 vạn) đi xâm chiếm Đông Ngô và đã bị Chu Du và Gia Cát Lượng đánh tan trong trận Xích Bích năm 207.

Đến đời **Nhà Tấn** (265-420) có loạn Nhung Địch từ phía tây bắc lũ lượt nổi lên chiếm giữ cả vùng Bắc Trường Giang để xưng vương, xưng đế tại cả thảy 16 nước gọi là *loạn Ngũ Hồ*. Sau 50 năm trị vì tại miền tây bắc, nhà Tấn đã phải lui về phía đông nam để dựng nghiệp Đông Tấn tại Nam Kinh.

Sau khi nhà Tấn mất ngôi có nạn phân hóa **Nam Bắc Triều** với 7 nước là Ngụy, Tề, Chu phía bắc và Tống, Tề, Lương, Trần phía nam.

Do sự phân hóa này Trung Quốc không còn sinh khí. Đến đời nhà Lương, tại Giao Châu, Lý Bôn phát cờ khởi nghĩa xưng là *Lý Nam Đế* lấy quốc hiệu là Vạn Xuân. Sau đó Triệu Quang Phục và Lý Phật Tử kế nghiệp Nhà Tiền Lý trong gần 60 năm (từ năm 544 đến 602).

Thời Đế Quốc Tùy Đường

Kế tiếp đời Nam Bắc Triều, **Nhà Tùy** trị vì được 30 năm, và cùng với **Nhà Đường** khởi sự Thời Đế Quốc Thứ II (Second Empire). Đây là thời thịnh trị cả về kinh doanh thương mại lẫn văn học nghệ thuật. Đường Minh Hoàng làm thơ ca tụng Khổng Tử. Các đại sư Huyền Trang và Nghĩa Tĩnh sang Ấn Độ thỉnh kinh Phật. Các thi sĩ nổi tiếng đời Đường như Lý Bạch, Đỗ Phủ, Bạch Cư Dị, Vương Duy đã chịu ảnh hưởng sâu đậm của các tư tưởng Lão Trang, Khổng Mạnh và Phật Giáo.

Tuy nhiên trong giai đoạn thoái trào vào thế kỷ thứ 8 có *loạn An Lộc Sơn* với các binh sĩ Ngũ Hồ từ miền bắc xâm chiếm thủ đô Tràng An.

Sự suy đồi của Nhà Đường dẫn tới đời **Ngũ Đại** kéo dài hơn 50 năm với 5 triều đại đã có từ trước như các nhà Hậu Đường, Hậu Lương, Hậu Tấn, Hậu Hán và Hậu Chu. Vận dụng cơ hội lịch sử này *Ngô Quyền* kết tập binh mã *phá tan quân Nam Hán năm 938 trong trận hải chiến Bạch Đằng Giang*. Do đó, từ năm 939, *Việt Nam được giải phóng khỏi nạn Bắc Thuộc một ngàn năm*, mở đường cho kỷ nguyên độc lập với các nhà Ngô, Đinh, Tiền Lê, Lý, Trần, Lê và Nguyễn, từ thế kỷ thứ 10 đến thế kỷ 19.

Thời Đế Quốc Lương Tống.

Trong thế kỷ thứ 10 quân Nhà Tống kéo sang xâm chiếm nước Nam. Để chống ngoại xâm các tướng sĩ tôn Thập Đạo Tướng Quân Lê Hoàn lên làm vua. Và năm 981 Lê Đại Hành đánh thắng lục quân nhà Tống với Hậu Nhân Bảo và thủy quân với Lưu Trùng tại Bạch Đằng Giang.

Năm 1075, dưới đời vua Lý Nhân Tông, Lý Thường Kiệt và Tôn Đản đem quân vượt biên vây đánh Châu Khâm, Châu Liêm tại Quảng Đông và Châu Ung tại Quảng Tây. Qua năm sau nhà Tống đem quân sang báo thù. Nhưng một lần nữa lại bị Lý Thường Kiệt đánh bại trên sông Như Nguyệt hay Sông Cầu (Bắc Ninh).

Sau 3 lần dụng võ thất bại, do trình tấu của Hoàng Thân Triệu Nhữ Quát, vua Tống Thần Tông phải theo chính sách “*Trọng Võ Ái Nhân*” (thận trọng việc võ bị, thương xót mạng người, không phơi binh nơi lam chướng), và đã thừa nhận nền độc lập của Đại Việt.

Nhà Tống kéo dài từ thế kỷ thứ 10 tới thế kỷ 13 (960-1280). Qua thế kỷ 12 nhà Tống bị bao vây bởi Bắc Liêu và Tây Hạ. Ngay từ đầu thế kỷ 11 vua nhà Tống đã phải hàng năm triều cống Bắc Liêu 10 vạn lạng bạc và 20 vạn tấm lụa. Tới đầu thế kỷ 12 (năm 1127) nước Kim lần chiếm toàn cõi

phía bắc Trung Hoa khiến Vua Tống phải bỏ miền bắc thiên đô về Hàng Châu (Chiết Giang) gọi là Nam Tống. Đây là một thời đại suy vi kéo dài 150 năm. *Với sự phân hóa lãnh thổ, suy thoái kinh tế, và nhất là sau 3 lần thất trận tại Việt Nam, Nhà Tống không còn dòm ngó đến Biển Đông Hải với Hoàng Sa và Trường Sa.*

Thời Đế Quốc Nguyên Mông.

Qua thế kỷ 13 Trung Quốc bị Mông Cổ thôn tính trong gần 90 năm (1280-1368). Trước đó trong chiến dịch Tây Tiến, *Thành Cát Tư Hãn* đã chiếm giữ vùng Trung Á 6 ngàn dặm đến Hung Gia Lợi và nước Nga tại Bắc Âu và Ba Tư tại Nam Á. Rồi quay về chiếm nước Tây Hạ, nước Kim và Triều Tiên. Trước đó, năm 1257 quân Mông Cổ đánh Vân Nam và tràn sang Việt Nam. Tuy nhiên, với quân dân một lòng, nhà Trần đã đánh tan quân Mông Cổ tại Đông Bộ Đầu. Đây là chiến thắng đầu tiên của Việt Nam đối với nhà Nguyên.

27 năm sau, năm 1284, con Nguyên Chủ Hốt Tất Liệt là Thoát Hoan kéo 50 vạn quân sang báo thù.

Trong Hội Nghị Diên Hồng các bô lão đồng thanh xin đánh. Dưới sự lãnh đạo của Trần Hưng Đạo, chỉ trong vòng 6 tháng, từ tháng 12-1284 đến tháng 6-1285, quân Đại Việt đã đánh đuổi quân Nguyên ra ngoài bờ cõi. Toa Đô bị bắn chết, Ô Mã Nhi bị đuổi quá gấp phải một mình lên xuống thuyền con chạy trốn, và Thoát Hoan phải chui ống đồng lên xe chạy thoát về Tàu.

Thời gian này Hốt Tất Liệt đã có kế hoạch thôn tính Quần Đảo Phù Tang. Nay quân Thoát Hoan đại bại kéo về, Nguyên Chủ phải đình chỉ kế hoạch Đông Tiến. Và hai năm sau, đầu năm 1287, Thoát Hoan lại tập trung lực lượng kéo 30 vạn quân sang Đại Việt để báo thù lần thứ hai.

Tuy nhiên, cũng như lần trước, chỉ trong vòng một năm quân Mông Cổ đã mua lấy thất bại. Ô Mã Nhi lần này bị bắt sống tại Bạch Đằng Giang. Sau đó quân Trần Hưng Đạo đại phá quân Nguyên khiến Thoát Hoan phải thu tàn binh tháo chạy về Yên Kinh. Và tại Thăng Long, vua Trần Nhân Tông đem các tướng nhà Nguyên bị bắt như Ô Mã Nhi, Phàn Tiếp làm lễ hiến phù tại Chiêu Lăng. Đây là một vinh dự cho Đại Việt đã 3 lần đơn độc phá vỡ kế hoạch Nam Tiến (tại Việt Nam), đồng thời ngăn cản cuộc Đông Tiến (tại Nhật Bản) của đoàn quân mệnh danh là “bách chiến bách thắng” từ đời Thành Cát Tư Hãn.

Và sau ba phen thất bại, Nhà Nguyên không còn dòm ngó đến Việt Nam cả trên lục địa lẫn ngoài hải phận. Trong cuốn “*Tranh Chấp tại Biển Nam Hoa*” Marwyn S. Samuels cũng xác nhận rằng: “*Trong suốt thế kỷ 14, các đội hải thuyền hùng mạnh của Nhà Nguyên có đi tuần tiễu, nhưng tại Biển Nam Hoa, các hải đảo Hoàng Sa và Trường Sa không bị chiếm đóng và*

cũng không thuộc chủ quyền lãnh thổ của Trung Quốc” (Marwyn S. Samuels: *Contest for the South China Sea*, Methuen, London, 1982).

Như đã trình bày, trong bài “*Thám Hiểm Đại Dương*”, học giả Hsieh Chiao-Min nhận định rằng: “*Suốt chiều dài lịch sử, dân tộc Trung Hoa không tha thiết đến đại dương*”. *Thuyết bế quan tỏa cảng được áp dụng từ đời nhà Tần*, Vạn Lý Trường Thành không chỉ là một kiến trúc mà còn là một nhân sinh quan. Miền bờ biển được coi là nơi hoang vu man rợ, đảo Hải Nam là chốn lưu đày các tù nhân biệt xứ. Trong giả thuyết “*Cổ Tàu sát nhân*” của Mạnh Tử (thế kỷ thứ IV Trước C.N.), vua Thuần vào ngục thất cứu cha là Cổ Tàu (phạm tội cố sát) rồi cũng cha chạy trốn về vùng bờ biển để mai danh ẩn tích đến trọn đời. Sau khi chôn sống 460 nho sĩ tại Hàm Dương, Tần Thủy Hoàng lưu đày tất cả các nho sĩ đối kháng tại miền bờ biển. Trung Hoa là một đại lục bao la, cả miền Tây và miền Bắc đất rộng mênh mông còn chưa khai phá. Vậy mà từ đời nhà Tần, Trung Hoa đã tự cô lập từ trong đất liền đến ngoài đại dương. Cho đến đời nhà Thanh vào thế kỷ 19, chính sách bế quan tỏa cảng vẫn được thi hành.

Với tâm lý tự cô lập, không thể có 100 ngàn quân nhà Hán đi khai phá các tiểu đảo san hô tại Đông Hải. Rất có thể, như đã trình bày, đó là 10 vạn thủy quân của Tào Tháo mượn lệnh Hán Đế đi xâm chiếm Đông Ngô và đã bị Chu Du và Gia Cát Lượng đánh tan trong trận Xích Bích.

“*Trung Hoa không bao giờ là một cường quốc đại dương. Dân tộc Trung Hoa trong 4 ngàn năm chỉ sống về ruộng đất với những tập tục và quan niệm sống của nhà nông*” (*James Fairgrieve, Geography and World Power, London, 1921*).

“*Với các đặc tính của một dân tộc lục địa, Trung Hoa không phải là một cường quốc đại dương. Chú tâm của họ hướng về đất liền tại miền Trung Á hơn là ra hải ngoại. Do đó các kiến thức của họ về biển cả và duyên hải thật quá thô sơ*”. (*E. B. Elridge, The Background of Eastern Sea Power, Melbourne, 1948*).

Đời Nhà Minh

Trong cuốn “*Lịch Sử Trung Quốc Thời Trung Cổ*” ghi trên, học giả Hsieh Chiao-Min ghi nhận rằng, theo chính sử, từ các thế kỷ thứ 3 và thứ 2 Trước C. N., người Trung Hoa chỉ đi tới Biên Nhật Bản và Đông Trung Quốc Hải. Họ không nghĩ có đất liền bên kia Thái Bình Dương. Do đó mọi cuộc thám hiểm đều hướng về Tây Dương.

Mãi đến thế kỷ 15 dưới đời *Minh Thành Tổ* (1403-1424) mới có những vụ thám hiểm đại dương từ Đông Nam Á đến Ấn Độ và Đông Phi.

Đồng thời với 5 cuộc Bắc Chinh chống Hung Nô, Minh Thành Tổ cử Đô Đốc Thái Giám Trịnh Hòa chỉ huy những cuộc hành trình tại Ấn Độ

Dương mệnh danh là “Thất Hạ Tây Dương” (Tây hay Tây Trúc chỉ Ấn Độ và Tây Dương là Ấn Độ Dương).

Điều đáng lưu ý là về 7 chuyến công du tại trên 30 quốc gia trong 28 năm (từ 1405 đến 1433), chính sử Trung Hoa cũng ghi rõ phái bộ Trịnh Hòa chỉ đi qua Biển Nam Hoa nhằm thám hiểm Ấn Độ Dương. Như vậy không có chuyện phái bộ Trịnh Hòa đến các đảo Hoàng Sa và Trường Sa để chiếm hữu và hành sử chủ quyền.

Theo chính sử do các sử gia Trung Quốc trên thế giới hội nghị tại Đài Bắc năm 1968 và biên soạn năm 1978 thì trong các đời Tần Hán, Tùy Đường, Tống Nguyên và Minh Thanh, không thấy một dòng chữ nào đề cập việc Trung Quốc đem quân chiếm cứ các hải đảo tại Biển Đông Hải. Các chuyến hải hành chỉ vụ vào việc bành trướng thế lực ngoại giao và phát triển giao thương giữa Trung Hoa với các quốc gia Á Phi tại Ấn Độ Dương và Biển Ả Rập.

Tuy nhiên những chuyến hải hành chỉ nhằm phô trương thanh thế cho Minh Thành Tổ chứ không thực sự đem lại kết quả cụ thể nào về mặt ngoại giao. Do đó dư luận trong nước đã phê phán những chuyến đi phô trương nặng phần trình diễn làm hao mòn công quỹ khiến kinh tế quốc gia bị suy thoái.

Riêng tại Đại Việt, Giáo Sư J.K. Fairbank cũng nói về cuộc xâm lăng khởi sự năm 1407 và kết thúc năm 1427. Kết cuộc, với những tổn thất đáng kể, nhà Minh phải trả chủ quyền độc lập cho Việt Nam năm 1428.

Hoàng Sa Trường Sa theo Trung Quốc Sử

Trong Trung Quốc sử có rất nhiều tài liệu lịch sử do nhà cầm quyền phổ biến và nhiều tác phẩm của các học giả Trung Hoa thừa nhận chủ quyền lãnh thổ của Việt Nam tại Hoàng Sa Trường Sa.

Dưới đời Nhà Thanh, trong ba thế kỷ từ 17 đến 20:

- a) Theo bản đồ *Hoàng Thanh Nhất Thống Du Địa Tổng Đồ* năm 1894 đời vua Quang Tự thì *đến cuối thế kỷ 19 “lãnh thổ của Trung Quốc chỉ chạy đến đảo Hải Nam là hết”* (Hải Nam cách Hoàng Sa 150 hải lý (275 km) về phía đông nam).
- b) Qua thế kỷ 20 sự kiện này được xác nhận trong cuốn *Trung Quốc Địa Lý Học Giáo Khoa Thư* xuất bản năm 1906 (cũng đời vua Quang Tự) với đoạn như sau: *“Điểm cực Nam của Trung Quốc là bờ biển Châu Nhai thuộc quận Quỳnh Châu (Hải Nam) tại vĩ tuyến 18”*.

- c) Trong bản đồ *Đại Thanh Đế Quốc* do Chính Phủ ấn hành cũng không thấy vẽ các quần đảo Hoàng Sa Trường Sa, và không thấy ghi các danh xưng Hán hóa Tây Sa, Nam Sa.
- d) Trong bộ *Hải Quốc Đồ Ký*, cuốn *Hải Lục* của Vương Bình Nam (1820-1842) viết: “*Vạn Lý Trường Sa* (Hoàng Sa) là giải cát dài ngoài biển được dùng làm phen đậu che chắn mặt ngoài bờ cõi nước An Nam”. Như vậy có sự nhìn nhận rằng quần đảo này là biên thùy hải phận của Việt Nam.
- e) Theo học giả Marwyn S. Samuels trong cuốn *Tranh Chấp tại Biển Nam Hoa nói ở trên* “không có bằng chứng nào cho thấy nhà Thanh đã chiếm hữu và sát nhập Hoàng Sa Trường Sa vào lãnh thổ Trung Quốc”.
- f) Trong tập *Địa Dư Chí Tỉnh Quảng Đông* được vua Ung Chính duyệt phê năm 1731, không thấy ghi hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa là lãnh thổ Trung Quốc.
- g) Trong bộ “*Đại Thanh Nhất Thống Chí*” do Quốc Sử Quán Trung Hoa biên soạn năm 1842 với lời tựa của vua Đạo Quang không có chỗ nào ghi *Thiên Lý Trường Sa* hay *Vạn Lý Trường Sa* (quần đảo Hoàng Sa) thuộc hải phận tỉnh Quảng Đông.
- h) Đặc biệt là trong cuốn *Hải Quốc Văn Kiến Lục* của Trần Luân Quýnh (năm 1744), vùng hải phận của Việt Nam tại Biển Đông Hải được ghi bằng các danh xưng *Việt Hải* và *Việt Dương*.
- i) Ngoài ra cuốn *Hải Ngoại Kỳ Sự* của Hòa Thượng Thích Đại Sán xuất bản năm 1695 đời Khang Hi cũng ghi nhận Đại Việt đã chiếm hữu, và khai thác Biển Đông với Hoàng Sa Trường Sa.

Đời nhà Minh

- a) Bản Đồ Mao Khôn trong cuốn *Vũ Bị Chí* của Mao Nguyên Nghi gọi vùng biển Việt Nam là *Giao Chỉ Dương*.
- b) Trên các bản đồ *Trịnh Hòa Hạ Tây Dương* và *Trịnh Hòa Hàng Hải Đồ* không thấy ghi các quần đảo Hoàng Sa Trường Sa với các danh xưng Hán hóa Tây Sa, Nam Sa, Tuyên Đức, Vĩnh Lạc trong các lộ trình của Trịnh Hòa 7 lần đi ngang qua Biển Nam Hoa để khai phá Ấn Độ Dương.
- c) Trong hai thế kỷ 14 và 15 có sự giao chiến trường kỳ 100 năm giữa Việt Nam và Chiêm Thành: Với Chế Bồng Nga đời vua Trần Nghệ Tông (năm 1370), và với hai anh em Trà Toàn, Trà Toại đời vua Lê Thánh Tông (năm 1470). Nếu quả thật nhà Minh đã chiếm đất Chiêm Thành trong chuyến đi thứ tư của

Trịnh Hòa năm 1413, thì lẽ tất nhiên sử sách của Trung Hoa, Chiêm Thành và Việt Nam đã phải ghi chép việc đó.

Mà nếu Trịnh Hòa đã chiếm Chiêm Thành năm 1413 thì lẽ tất nhiên Nhà Minh đã phải đem quân chống lại vua Lê Thánh Tông là người đã phát động Chiến Dịch Nam Tiến năm 1470 để mở rộng lãnh thổ đến Bình Định Phú Yên.

- d) Theo sách *Dư Địa Chí* đời Hồng Đức lưu trữ tại Đông Dương Văn Khố Tokyo, tới hậu bán thế kỷ 15 dưới triều vua Lê Thánh Tông năm Hồng Đức nguyên niên (1470), Chiêm Thành đã là lãnh thổ của Đại Việt gồm có lục địa, hải phận và các hải đảo.
- e) Về việc này cuốn **Minh Sử** ghi chép như sau: “Sứ thần Chiêm Thành nói: Cổ lai đất nước Chiêm có 27 xứ, 4 phủ, 7 châu, 22 huyện, nay vua An Nam lấy đi chỉ còn 5 xứ, từ Bang Đô Lang đến Chân Lạp”. Lúc này vua Nhà Minh yêu cầu vua Lê Thánh Tông trả đất cho Chiêm Thành nhưng Ngài không chịu. Lý do là vì Minh Chủ không chịu trả đất Nam Việt thời Triệu Vũ Đế cho Đại Việt. Tài liệu lịch sử này cho biết từ thế kỷ 15, vùng biển Hoàng Sa và Trường Sa nguyên là *địa bàn ngư nghiệp của Chiêm Thành đã trở thành lãnh thổ Đại Việt*.

Đời nhà Nguyên

- a) Trong thế kỷ 13 *Mông Cổ* bị Đại Việt 3 lần đánh bại trong 3 thập niên, vào những năm 1257, 1285 và 1287. Sau ba phen thất bại, Nhà Nguyên không còn dòm ngó Việt Nam từ trên lục địa đến ngoài hải phận. Và trong các thế kỷ 13 và 14, theo chính sử, quân Mông Cổ không xâm chiếm các quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa.
- b) Theo cuốn *Tranh Chấp tại Biển Nam Hoa* của Marwyn Samuels “trong thế kỷ 14 các đội hải thuyền hùng mạnh của nhà Nguyên có đi tuần tiễu, nhưng tại Biển Nam Hoa các hải đảo Hoàng Sa và Trường Sa không bị chiếm đóng và không thuộc chủ quyền lãnh thổ của Trung Quốc” (sách đã dẫn, trang 20).
- c) Cũng như các sách sử địa đời Nhà Thanh, cuốn *Nguyên Sử Địa Lý Chí* đã viết như sau: “*Cương vực Trung Quốc đời Nhà Nguyên về phía Nam chỉ đến Đảo Hải Nam, và về phía Bắc không quá Sa Mạc Gobi*”.

Đời Nhà Tống

- a) Như trong thế kỷ 13 đời Nhà Nguyên, trong hai thế kỷ thứ 10 và 11 Việt Nam cũng đã 3 lần đánh thắng Nhà Tống trong những năm 981, 1075 và 1076.

- b) Sau 3 phen thất trận, theo trình tấu của Hoàng Thân Triệu Nhữ Quát, vua Tống Thần Tông đã phải theo chính sách *Trọng Võ Ái Nhân* (thận trọng việc võ bị, thương xót mạng người, không phơi binh nơi lam chướng). Và đã thừa nhận nền độc lập của Đại Việt.
- c) Sách *Chư Phiên Chí* của Triệu Nhữ Quát nhìn nhận rằng quần đảo Hoàng Sa mà tác giả gọi là *Thiên Lý Trường Sa* (Bãi Cát Dài Ngàn Dặm) là đất của nước phiên thuộc An Nam,
- d) Trong đời Nam Tống cuốn *Lĩnh Ngoại Đại Đáp* của Chu Khứ Phi cũng xác nhận: “Vạn Lý Trường Sa (Hoàng Sa) tọa lạc tại *Giao Chỉ Dương*”.

Đời Nhà Đường

- a) Sách Đường Thư Nghệ Văn Chí đề cập đến cuốn *Giao Châu Dị Vật Chí* của Dương Phu trong đó tác giả tường thuật những việc kỳ dị và những nơi kỳ dị tại Giao Châu (Việt Nam). Như tại Thất Châu Dương (Nhóm An Vĩnh, Hoàng Sa) là nơi có nhiều từ thạch hay đá nam châm khiến các thuyền ngoại dương có đóng chốt sắt không đi qua được. Đây có sự thừa nhận các đảo Hoàng Sa là thành phần của Việt Nam.
- b) Ngoài ra sách *Tứ Di Lô Trình* của Giã Đàm đời Đường có vẽ hải đảo Hồng Kông-Tân Gia Ba nhưng không ghi các hải đảo Hoàng Sa, Trường Sa hay các danh xưng Tây Sa, Nam Sa.

Đời Nhà Hán

- a) Trong cuốn *Chư Phiên Chí*, sử gia Triệu Nhữ Quát đời Nhà Tống đã xác nhận sự kiện lịch sử đáng ghi nhớ như sau: Năm 111 Trước C. N., sau khi thôn tính Nam Việt “Hán Vũ Đế sai quân vượt biển sang chiếm đất của địch quân (Nam Việt) và đặt ra hai quận Châu Nhai và Đạm Nhĩ (Đảo Hải Nam). Trong thế kỷ thứ nhất Trước C.N. Hán Nguyên Đế đã rút quân khỏi đảo Hải Nam, mãi tới đời nhà Lương và nhà Tùy vào cuối thế kỷ thứ 6 và đầu thế kỷ thứ 7 mới đặt lại quyền cai trị”.
- b) Như đã trình bày, đến cuối đời Nhà Thanh vào đầu thế kỷ 20, biên cương của Trung Quốc về phía Nam chỉ chạy tới đảo Hải Nam tại vĩ tuyến 18.

Tổng kết lại, về mặt chính sử, trong suốt 22 thế kỷ, từ các đời Tần Hán thế kỷ thứ 3 Trước C.N. đến thế kỷ 20 đời Nhà Thanh, không thấy tài liệu nào, hay nói rõ hơn, không có câu nào ghi rằng Biển Đông Hải với Hoàng Sa Trường Sa thuộc chủ quyền lãnh thổ của Trung Quốc.

Luật Sư NGUYỄN HỮU THÔNG
ỦY BAN LUẬT GIA BẢO VỆ DÂN QUYỀN